

Το φυλλάδιο αυτό αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος “**Crossing Bridges**” (Ιανουάριος 2011 – Ιούνιος 2012). Το πρόγραμμα συγχρηματοδοτείται από την Ε.Ε. και έχει ως στόχο τη διερεύνηση των τρόπων με τους οποίους θα καταστεί δυνατή η στενότερη συνεργασία του τομέα υγείας με άλλους τομείς, προκειμένου οι δράσεις και οι πολιτικές όλων να συμβάλλουν στη βελτίωση της υγείας και την προαγωγή της ευημερίας.

Στο πλαίσιο του προγράμματος “Crossing Bridges” αναπτύχθηκαν τα ακόλουθα εργαλεία:

- 3 Εκθέσεις με συγκεκριμένα παραδείγματα διατομεακής συνεργασίας στους τομείς Μεταφορών/ Σχεδιασμού και Υγείας, Παιδείας και Υγείας, καθώς και το Πρόγραμμα της Ε.Ε. για την κατανάλωση φρούτων στα σχολεία (EU School Fruit Scheme Programme).
- Ένα Πρόγραμμα Εκπαίδευσης και Κατάρτισης για επαγγελματίες δημόσιας υγείας με στόχο την έναρξη ή βελτίωση διατομεακών συνεργασιών.
- Μια Μελέτη που παρουσιάζει διαφορετικές στρατηγικές, προσεγγίσεις και σημεία εφαρμογής διατομεακής συνεργασίας, καθώς και χρήσιμα εργαλεία, μηχανισμούς και πρακτικά παραδείγματα σχετικών πρωτοβουλιών.

Συντονιστής

EuroHealthNet

Εταίροι Προγράμματος

- Gesundheit Österreich GmbH, Αυστρία
- Flemish Institute for Health Promotion and Disease Prevention, Βέλγιο
- National Institute of Public Health, Τσεχική Δημοκρατία
- NHS Sefton, Ηνωμένο Βασίλειο
- Federal Centre for Health Education, Γερμανία
- Institute of Preventive Medicine, Environmental & Occupational Health, Ελλάδα
- National Institute for Health Development, Ουγγαρία
- Institute of Public Health in Ireland, Ιρλανδία
- Verona University Hospital, Ιταλία
- Netherlands Institute for Health Promotion, Ολλανδία
- National Institute of Public Health - National Institute of Hygiene, Πολωνία
- National Institute of Public Health, Σλοβενία
- Public Health Wales, Ουαλία

Για περισσότερες πληροφορίες ή για να έχετε πρόσβαση στις δημοσιεύσεις, μπορείτε να επισκεφθείτε:

www.health-inequalities.eu

«Η υγεία δεν είναι ευθύνη μόνο του πολίτη, αλλά της κοινωνίας στο σύνολό της»

«Η υγεία βρίσκεται παντού. Μπορεί να επηρεαστεί από όλες τις πολιτικές και μπορεί να αξιοποιηθεί σε όλες τις πολιτικές»

«Για τη διασφάλιση της ποιότητας αλλά και της ισότητας των πολιτών τόσο στην υγεία όσο και στην ευημερία, απαιτείται ένας ριζικός αναπροσανατολισμός προσεγγίσεων σε ένα ευρύ φάσμα τομέων και παραγόντων»

Υγεία για τις Πολιτικές

«Η βελτίωση της υγείας και ευημερίας του πληθυσμού είναι προς όφελος όλων. Υγιέστεροι πληθυσμοί έχουν περισσότερο δυναμικό για να ενισχύσουν μακροπρόθεσμα την παραγωγικότητα, να συμβάλλουν στη δημιουργία ενός ασφαλέστερου περιβάλλοντος, να αντιμετωπίσουν την απειλή της φτώχειας και να οδηγήσουν σε δικαιότερες κοινωνίες.»

«Η παρούσα οικονομική κρίση αποτελεί μια ευκαιρία να ενισχυθεί η συνεργασία για την υγεία και την ευημερία, καθώς μας ωθεί να αλλάξουμε τον τρόπο εργασίας μας, να σκεφτούμε δημιουργικά και να αναθεωρήσουμε τη χρήση των πόρων με στόχο μια πιο στρατηγική δράση.»

Υγεία για Όλες τις Πολιτικές

Η υγεία είναι υπόθεση όλων. Βελτιώνει την παραγωγικότητα του εργατικού δυναμικού, αυξάνει την ικανότητα για μάθηση, ενδυναμώνει το θεσμό της οικογένειας και της κοινότητας, υποστηρίζει τη βιώσιμη ανάπτυξη του περιβάλλοντος και συμβάλλει στην ασφάλεια, τη μείωση της φτώχειας και την κοινωνική ευημερία. Η μείωση της συχνότητας των ασθενειών αποτελεί σημείο-κλειδί για τη βελτίωση της συνολικής ποιότητας ζωής στην Ευρώπη αλλά και της οικονομικής ανάπτυξης και ευημερίας.

Οι «έξυπνες» εκστρατείες υγείας που αναπτύσσονται και εφαρμόζονται από τον τομέα υγείας δεν είναι, ωστόσο, αρκετές για να ενθαρρύνουν τους ανθρώπους να υιοθετήσουν έναν πιο υγιεινό τρόπο ζωής. Για παράδειγμα, είναι δύσκολο για ένα άτομο να τρώει περισσότερα φρέσκα φρούτα και λαχανικά και να γυμνάζεται περισσότερο, όταν τα επεξεργασμένα τρόφιμα είναι οικονομικότερα και πιο εύκολα διαθέσιμα ή όταν τα αστικά περιβάλλοντα είναι πυκνοκατοικημένα, μη ασφαλή και μολυσμένα.

Όλοι οι τομείς οφείλουν να διαδραματίσουν καθοριστικό ρόλο, ώστε να εξασφαλίσουν ότι οι κυβερνήσεις θα παράσχουν στους πολίτες την καλύτερη δυνατή ποιότητα ζωής. Τα αίτια για την ασθένεια που δεν εμπίπτουν στον τομέα της υγείας πρέπει να αντιμετωπιστούν και είναι πολύ σημαντικό να αναπτυχθεί, να διατηρηθεί και να ενισχυθεί η διατομεακή συνεργασία. Η υγεία βρίσκεται παντού. Μπορεί να επηρεαστεί από όλες τις πολιτικές και να χρησιμοποιηθεί για όλες τις πολιτικές.

Συνεργασία για την Υγεία και την Ευημερία

Όλοι οι τομείς διαμόρφωσης πολιτικής αντιμετωπίζουν, σε κάποιο βαθμό, την ανάγκη αλλαγής του τρόπου σκέψης στοχεύοντας σε αποτελεσματικότερες προσεγγίσεις και συνεργασίες. Αυτό προσφέρει μία σημαντική ευκαιρία αλλά και δυνατότητα για βελτίωση της υγείας και της ευημερίας, καθώς οι νέες προσεγγίσεις, η δημιουργική σκέψη και η καινοτομία μπορεί να αποτελέσουν σημαντικές παραμέτρους στην προσπάθεια επίτευξης κοινών στόχων. Θα πρέπει να συνυπάρχουν πολλά βασικά στοιχεία προκειμένου να διευκολυνθεί η διατομεακή συνεργασία. Για παράδειγμα η ισχυρή ηγεσία σε διοικητικό και οργανωτικό επίπεδο, μέσω σχετικών κανονισμών, θα βοηθούσε στην εμπλοκή και άλλων σε αυτήν την προσπάθεια. Καλά ενημερωμένα και αφοσιωμένα άτομα που στηρίζουν την προσέγγιση αυτή είναι απαραίτητα για να κατευθύνουν τις διατομεακές διεργασίες. Οι επαγγελματίες χρειάζεται επίσης να αναπτύξουν ισχυρές δεξιότητες επικοινωνίας, διαπραγμάτευσης και διαχείρισης, προκειμένου να αναπτύξουν επάρκεια και να δημιουργήσουν σχέσεις εμπιστοσύνης μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων.

Δράσεις

Προκειμένου να υπάρξουν πιο συστηματικές προσπάθειες συνεργασίας, πολλά σημεία κοινής δράσης πρέπει να εξεταστούν:

- ➔ Υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής, δημόσιοι υπάλληλοι και επαγγελματίες από ένα ευρύ φάσμα τομέων θα πρέπει να **ενθαρρυνθούν, ώστε να προσδιορίσουν και να εντοπίσουν τις ευκαιρίες εκείνες που ταιριάζουν περισσότερο στις συγκεκριμένες ανάγκες**, προτεραιότητες και ικανότητές τους και να τις αξιοποιήσουν αναπτύσσοντας διατομεακές προσεγγίσεις.
- ➔ Οι τομείς πρέπει να σχεδιάζουν και να αναπτύσσουν ολοκληρωμένες στρατηγικές, οι οποίες να είναι υλοποιήσιμες και να υποστηρίζονται από βιώσιμους πόρους, να έχουν **κοινούς, σαφείς και ρεαλιστικούς στόχους** και να περιλαμβάνουν διαδικασίες αξιολόγησης για τη μέτρηση αποτελεσμάτων.
- ➔ Η **κατανόηση της γλώσσας, της κουλτούρας και των προτεραιοτήτων των άλλων τομέων καθώς και η δυνατότητα να αναγνωρίσουν τα οφέλη τους**, είναι υψίστης σημασίας για τη διατομεακή συνεργασία.
- ➔ Οι εμπλεκόμενοι στη διατομεακή συνεργασία **οφείλουν να προσδιορίσουν τι ακριβώς σημαίνει η επιτυχία** και να αναγνωρίσουν ότι ίσως χρειαστεί να παραχωρήσουν τη θέση ισχύος σε κάποιον άλλο τομέα ή να κάνουν συμβιβασμούς.
- ➔ Προκειμένου να αξιολογηθούν τα αποτελέσματα στην υγεία από τις δράσεις που έλαβαν χώρα εντός άλλων τομέων πολιτικής και να προσδιοριστεί η «προστιθέμενη» αξία που προσδίδει η υγεία στους τομείς αυτούς, απαιτούνται **συνεργατικές προσεγγίσεις για τη συλλογή δεδομένων και την ανάλυσή τους**.
- ➔ **Μακροχρόνιες προσεγγίσεις** είναι απολύτως απαραίτητες για την ανάπτυξη και διατήρηση ισχυρών σχέσεων και τη δημιουργία δομών, οι οποίες διευκολύνουν τις διατομεακές προσεγγίσεις.
- ➔ Παράλληλα, η διατήρηση μιας δυναμικής στις προσπάθειες να επεκταθούν οι προσεγγίσεις αυτές και να πεισθούν οι πολιτικοί, οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής και οι ηγέτες για την ανάγκη δράσης, απαιτεί επίσης **βραχυπρόθεσμα στοιχεία που να αποδεικνύουν την επιτυχία**.
- ➔ Η αλλαγή δεν είναι εύκολη, καθώς οι φορείς συχνά έχουν κεκτημένα συμφέροντα σε υπάρχουσες δομές. Πρέπει να αναπτυχθούν ισχυρά, πειστικά και στρατηγικά μηνύματα καθώς και προσεγγίσεις, ώστε να **ξεπεραστεί αυτή η αντίσταση στην αλλαγή**.